

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Urozené ženy v českých listinách (1400–1526)
Studijní obor: Prezentace a ochrana kulturního dědictví
Autor/ka práce: Alžběta Nováková
Vedoucí práce: PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce (47 ns.) rozebírá postavení urozených žen na základě dochovaných diplomatických pramenů. Je členěna na historickou část dále členěnou dle tří „stavů“ středověkých žen na oddíl zaměřený na neprovdané ženy, na manželky a na vdovy, a na část věnovanou možnostem prezentace daného tématu. Práce je doplněna o jmenný rejstřík a tabulkové přílohy (přehled analyzovaných listin, užití přídomků a návrh deskové hry). Proklamovaný cíl zhodnocení „právního i sociálního postavení ženy ve středověku, a to na základě dochovaných diplomatických pramenů“, však zůstává spíše jen v rovině ideálního záměru a autorka se věnuje téměř výhradně majetkovým záležitostem. Sympatický je přechod od dosud převažujícího výzkumu obecných norem ke konkrétní praxi. Dostatečně nosnými se zdají být i zvolené otázky:

- Jaké typy listin urozené středověké ženy uzavírali?
- Mohly na listinách svědčit?
- Používaly přídomek po rodičích nebo přijaly nový po manželovi?
- Jak vypadaly jejich pečete?
- Jak se lišily listiny manželek, žen nikdy neprovdaných a vdov?
- Jaké byly rozdíly v jejich právním a sociálním postavení?

Bohužel odpovědi ve velké míře ulpívají na povrchu. Autorku jistě omezilo i to, že se spokojila s edicemi a prameny dostupnými na online databázích. V práci chybí podrobnější diplomatický rozbor analyzovaných listin. Postupuje přitom v zásadě správným postupem od obecných teoretických vstupů založených na odborné literatuře k analýze vlastního pramenného materiálu, nezohlednila však důležité práce J. M. Klassena i většinu prací B. Kopičkové. Ve výsledku práce setrvává převážně v kompilační rovině, přičemž autorčiny vstupy do obecných poměrů obsahují četná zjednodušení či nekonceptní představení různých názorů a norem. Autorka je bezesporu nadaná, ale kvalitu práce sráží zřejmý chvat, v němž byla vypracována. Práce tak spíše než vlastní systematický výzkum dané oblasti přináší jen ilustrativní miscellanea. Důsledněji by v ní také mělo být odděleno české a moravské prostředí.

Shrnutí: Autorka v práci prokázala schopnost zpracování teoretického textu založeného na vlastním výzkumu. Přes uvedené nedostatky proto práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 23. července 2018

.....
Zdeněk Beran